

Råd om ventilation

- Om det tar längre än en kvart för imman på badrumsspegeln att försvinna efter att du duschat, är luftgenomströmningen otillräcklig i badrummet.
- Mögel växer lätt i badrum, där det ju ofta är fuktigt. Tänk på att städa noga och hålla väggarna rena, så att möglet har svårt att hitta näring. Låt gärna badrumsdörren stå öppen när ingen är hemma, så torkar det fortare därinne.
- Ett sätt att se att frånluftsventilationen i badrummet fungerar är att hålla upp en bit toalett- eller hushållspapper mot ventilen. Om pappret sugts fast fungerar ventilationen.
- Om det blir imma på innanfönstren när det är varmare än -10 grader ute är ventilationen inte tillräcklig.

Om ventilationen inte är bra

Det är fastighetsägarens ansvar att ventilationen i bostaden fungerar. Kontakta därför fastighetsägaren om du misstänker att ventilationen i din bostad är dålig. Bor du i en bostadsrätt vänder du dig till bostadsrättsföreningens styrelse. Bor du i eget hus kan du vända dig till konsultföretag för att få råd om hur du kan gå vidare.

Fastighetsägaren/bostadsrättsföreningen ska också låta utföra en ventilationskontroll med vissa intervall, s.k. obligatorisk ventilationskontroll (OVK).

Får du ingen hjälp trots att du kontaktat fastighetsägare/bostadsrättsförening, kan du vända dig till Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen. Om förvaltningen då bedömer det som nödvändigt kommer krav på utredning och åtgärder att riktas mot fastighetsägaren/bostadsrättsföreningen.

Olika slags ventilationssystem

Ventilationen skapar ett luftflöde där förorenad luft förs ut genom ventiler i badrum och kök, och frisk luft tas in genom ventiler i sovrum och vardagsrum. I dagens bostäder finns tre huvudtyper av ventilationssystem.

Självdraagsventilation - dominerar i äldre hus.

Luften ska strömma in genom tilluftsventiler, vädringsfönster eller otätheter i huset, och passera ut via frånluftsventiler i toalett, badrum och kök. Draget i ventilationen skapas av temperaturskillnader hos luften utomhus och inomhus.

Fläktstyrt frånluftssystem – började bli vanligt i början på 1960-talet.

Luften sugts ut med en fläkt i kök och/eller badrum och toalett. Tilluft kommer in genom tilluftsventiler och/eller vädringsfönster.

Fläktstyrt från- och tilluftssystem – förekommer i nyare hus sedan mitten av 1970-talet.

Luften sugts ut med en fläkt i kök och/eller badrum och toalett. Tilluft trycks in genom tilluftsventiler i sovrum och vardagsrum.

Tilluft kallas den friska luft som kommer in i bostaden utifrån via ventiler, som ofta sitter ovanför eller under ett fönster.

Frånluft kallas den "förorenade" luft som förs bort från bostaden genom ventiler i kök, badrum och toalett.

Självdagsventilation fungerar bäst vid kyligt och blåsig väder. Sommartid, då skillnaden mellan ute- och innetemperaturen är liten fungerar denna ventilationstyp dåligt. Ventilationen får då skötas genom fönstervädning.

Fördelen med fläktstyrd ventilation är att ventilationen fungerar året runt oberoende av temperaturen ute. Nackdelen är bl.a. att det kan uppkomma störande buller från fläktarna, att det kan uppstå drag från friskluftventilerna, att systemet kräver elenergi, samt underhåll och tillsyn.

En förutsättning för att ventilationen ska fungera - oavsett ventilationssystem – är att tillräckligt med frisk luft tillförs bostaden.

Krav enligt lagstiftningen

Riktvärdet för ventilation i bostäder är minst en halv luftväxling per timma. Det innebär att luften ska bytas ut helt på två timmar. Rökare och allergiker bör ha minst den dubbla luftväxlingen. I kök och badrum kan det behövas upp emot tre luftväxlingar per timma för att hålla fukt och lukt på en godtagbar nivå.

Frisk luft ska komma in i sovrum och andra rum där man vistas länge, t.ex. vardagsrum och arbetsrum, och den gamla luften ska gå ut från kök och badrum.

Bestämmelser om ventilation finns i:

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation (FoHMFS 2014:18)

Boverkets byggregler (BFS 2002:19 BBR 10)